

Curriculumhervorming academische opleidingen LUCA School of Arts

De curriculumhervorming in LUCA streeft ernaar om blijvend aansluiting te vinden bij een maatschappelijke, artistieke en onderwijskundige context die continu verandert. Actuele ontwikkelingen in de maatschappij, onderzoek in het domein van de kunsten, onderwijskundig relevante innovatie en onderzoek dat de hedendaagse kunstpraktijk in kaart brengt, vormen daarbij een essentieel referentiekader.

De curriculumhervorming overkoepelt en doorkruist drie aspecten die gedeeltelijk naast elkaar lopen, maar niet los staan van elkaar: (1) het verder en verdiepend uitwerken van de onderwijsvisie van LUCA, (2) de profilering van de verschillende LUCA-campusen en opleidingen, en tot slot (3) de rationalisering in het lesaanbod om ruimte te creëren voor onderzoektaken van de docenten. Deze drie ontwikkelingen interfereren elk op een specifieke wijze bij de uitwerking van de curriculumhervorming. Dat maakt de geplande hervorming complex, omdat het facetten uit zowel de onderwijsvisie, het onderwijsaanbod als de onderwijsorganisatie met elkaar verbindt.

Het onderwijsaanbod van LUCA omvat een uitgebreid spectrum aan kunstopleidingen. Die rijkdom is een sterke troef. Zeker wanneer studenten de kans krijgen om te werken over de verschillende kunstdisciplines heen. Dat anticipeert op een veranderende kunstpraktijk waarin kunstenaars vaker werken in een context die kunstdisciplines bij elkaar brengt of domeinen laat integreren. Het onderwijsaanbod van LUCA staat daarom voor een vorming die verder reikt dan een puur artistieke ontwikkeling, maar ook kunstenaars vormt die breed inzetbaar zijn in een continu veranderende beroepspraktijk.

Om dit mogelijk te maken werken de masteropleidingen van LUCA aan een LUCA-brede curriculumstructuur. Dat houdt in dat de curricula van alle opleidingen geënt zijn op dezelfde leerlijnen, geënt zijn op dezelfde basisstructuur, maar de opleidingen verschillen in hun onderwijs en onderzoek op basis van een specialisatie die ze in de opleiding centraal plaatsen (speerpunt).

De hervorming van het curriculum gebeurt vanuit vier inhoudelijk kernen: (1) een veranderende maatschappelijke context, (2) een veranderende beroepspraktijk, (3) onderzoek in de kunsten, en (4) een veranderende onderwijscontext. Deze kernen staan beschreven in de beleidsnota curriculumhervorming academische opleidingen.

In het academiejaar '16 - '17 realiseerde LUCA een gemeenschappelijk draagvlak voor de leerlijnen en de basisstructuur van het curriculum. In '18 - '19 was er een eerste uitrol van de laatste opleidingsfase van de hervormde master. In de drie volgende academiejaren (periode 2019 - 2022) maken de opleidingen dit algemene kader concreet voor de drie opleidingsfases van de bacheloropleiding. Hierbij leggen ze ook de speerpunten vast, om zo tot geconcentreerde onderzoekseenheden te komen en expertises centra uit te bouwen.

Een eenvormige curriculumstructuur en -organisatie is noodzakelijk om keuzemogelijkheden binnen opleidingen (of over opleidingen heen) organisatorisch te

kunnen realiseren. Het vormt een belangrijke basis voor de ontwikkeling van multi-campusonderwijs. Het basiskader (zie schema) is er op gericht om opleidingen de kans te geven om eigen (specifieke) keuzes, kenmerken en eigenschappen een plaats te kunnen geven (zie blok 1, 2 en 3).

De essentie van de structuur is dat studenten die buiten de lijnen van het eigen curriculum (verdiepend of verbredend) willen treden daartoe ook de kans krijgen. Studenten kunnen in overleg met de docenten van de opleiding zelf specifieke keuzes maken (blok 3 of keuzevakken in eigen curriculum). Tot slot is er ook ruimte voor een meer algemeen (generiek) blok (blok 4).

Het curriculum omvat opleidingsonderdelen van minimaal zes studiepunten (of een veelvoud ervan). Dit om nieuwe werkvormen te stimuleren, de planning van studenten en docenten te rationaliseren, de evaluatie periode in te kunnen korten en dus langere periodes van begeleiding te kunnen organiseren.

Overzicht curriculumhervorming

		Domein	Speerpunt	Vrij	Algemeen
Ba 1	'19 - '20	30 sp	6 sp	6 sp	6 sp
Ba 2	'20 - '21	30 sp	6 sp	6 sp	6 sp
Ba 3	'21 - '22	30 sp	6 sp	6 sp	12 sp
Ma 1	'18 - '22	30 sp	6 sp	6 sp	12 sp
Ma 2	'18 - '21	30 sp	6 sp	6 sp	18 sp
	'21 - '22	30 sp			30 sp

Rode rand: illustratie van mogelijk keuzevak binnen het curriculum vanuit de eigen opleiding

Blok 1: DOMEIN - specifiek voor de opleiding (afstudeerrichting of traject)

Het blok domeinspecifiek wordt strikt bepaald door en voor de opleiding (afstudeerrichting of traject) en is niet inwisselbaar wanneer een student van studietraject verandert. De leerresultaten zijn sterk gebonden aan het gekozen traject op een campus, binnen een medium of een praktijk en zijn daarom niet mee te nemen bij het veranderen van traject, bijvoorbeeld in de vorm van een vrijstelling. Toch moet het ook mogelijk zijn om binnen dit blok keuzemodules aan te bieden. Zo kan een student specifieke knowhow omtrent een bepaalde artistieke inhoud, techniek of vraagstelling verwerven op de campus die in dat domein het meest beslagen is. Zo'n uitwisseling kan ook het hybride karakter van de kunstpraktijk in het curriculum weerspiegelen. De bachelorproef (3BA) en masterproef (masterproef + masterscriptie) (MA) zit in het domeinspecifieke blok. Het aantal studiepunten van bachelorproef en masterproef (masterscriptie) is voor alle opleidingen (LUCA-breed) gelijk.

Blok 2: SPEERPUNT - potentieel of gedeeltelijk inwisselbaar of combineerbaar

Opleidingsonderdelen in het speerpuntspecifiek blok zijn ook domeinspecifiek en geven invulling aan de speerpunten van de campus. Ze komen rechtstreeks voort uit het onderzoek dat de onderzoekseenheid van de campus aanstuurt. De opleidingsonderdelen zijn potentieel inwisselbaar. Bijvoorbeeld als keuzevak binnen één campus (of campus overschrijdend) voor studenten masteropleiding die binnen hun masterproef op zoek zijn naar specifieke kennis of de ontwikkeling van specifieke vaardigheden (uitdieping of verbreding).

Blok 3: VRIJ - vrij in te vullen door de student in overleg met de docenten van de opleiding

In de onderwijsvisie van LUCA staat de individuele ontwikkeling van de studenten centraal. LUCA wil de studenten vertrouwen in de keuzes die ze maken en biedt hen de vrijheid om een stuk van het curriculum zelf te bepalen. Dit gaat verder dan louter het aanbieden van keuzevakken. De filosofie van het vrij blok is letterlijk volledige vrijheid. LUCA wil zo het initiatief van studenten stimuleren, de leerintensiteit verhogen en tegemoetkomen aan de individuele noden van de verschillende artistieke invullingen die studenten aan hun opleiding willen geven. Een docent ziet er als coach op toe dat de door de student vooropgestelde doelen ook werkelijk haalbaar zijn (worden nagestreefd en effectief ook gehaald), of aansluiten bij de begincompetenties die een gekozen opleidingsonderdeel vooropstelt. In dit vrije blok kunnen o.a. keuzevakken aan de eigen of andere campussen of instellingen worden gekozen, maar het biedt de student ook de kans om artistieke projecten te realiseren, stages te lopen of ervaringen in het buitenland op te doen.

Blok 4: ALGEMEEN - campusbreed of minimaal opleidings- of afstudeerrichting-breed

Algemene vakken zijn liefst campusbreed (minimaal afstudeerrichting-breed). Ze werken over de campussen heen aan gelijke leerresultaten en vormingsdoelen, waardoor ze inwisselbaar zijn. Inhoudelijk worden deze vakken op campusniveau ingevuld. Zo vullen ze potentieel al een deel van de campusprofilering in. Het gaat hier om de opleidingsonderdelen en seminars die in grotere groep worden gegeven. In deze matrix worden de algemene vakken in kaart gebracht.

Extra

Ter ondersteuning en inspiratie in de zoektocht bieden we ook een onderwijskundige bril en een handreiking van stappenplan bij het uitwerken van nieuwe curricula.